

FISKALE WETTEN

strekken tot het

begunsten

van de

ekonomische aktiviteit

P. DELAFONTAINE

Advokaat.

In het kader van zijn politiek gericht op de ekonomische expansie en het bestrijden der ekonomische depressie, heeft de huidige regering een reeks wetten laten stemmen, die de industriëlen en ambachtslui niet onverschillig kan laten.

Bovendien zijn er enkele maatregelen genomen die tegemoetkomen aan de eisen van een meer regionaal gerichte ekonomische politiek.

Het is onze bedoeling alleen de fiskale wetten in dit verband, onder de loupe te nemen. De wetten die ons aanbelangen zijn dan de volgende :

- 1) De wet van 15 juli 1959, tot tijdelijke wijziging van het aanslagregime der meerwaarden, met het oog op de bevordering van de beleggingen (Staatsblad van 28 juli 1959).
- 2) De wet van 15 juli 1959, tot invoering van tijdelijke fiskale ontheffingen, met het oog op het begunstigen van aanvullende beleggingen (Staatsblad van 28 juli 1959).
- 3) De wet van 15 juli 1959, tot bevordering van de opslorping of de fusie van vennootschappen of de inbreng van bedrijfstakken (Staatsblad van 28 juli 1959). (*)

In deze volgorde zullen wij deze in het

kort commentariëren zonder te veel in te gaan op de juridische aspecten.

I. - DE WET VAN 15 JULI, HOUDENDE DE « DETAXATIE » DER MEERWAARDEN

WAT IS DE BEDOELING VAN DE WETGEVER ?

De regering was van oordeel, dat tot nog toe heel wat meerwaarden bevroren bleven, omwille van de zware fiskale lasten welke op de realisatie van deze meerwaarden rustten. Om de belastingplichtigen de gelegenheid te geven deze meerwaarden te realiseren, en aldus « bevroren kapitaal » in de ekonomische kringloop te brengen, werd overgegaan tot het wegnemen van dit fiscaal beletsel. Echter om het beoogd doel, met name de reinvestering van deze kapitalen, te bereiken, werd dit beletsel opgeheven onder voorwaarde dat deze « vrijgekomen » kapitalen opnieuw werden belegd, en wel zodanig belegd dat de ekonomische aktiviteit geprikkeld werd.

(*) In deze bijdrage wordt enkel de wet tot tijdelijke wijziging van het aanslagregime der meerwaarden besproken.

WAT ZIJN MEERWAARDEN EN HOE IS HET HUIDIG REGIME DER MEERWAARDEN GEREGLD ?

Art. 27, § 1 der samengeschatelde wetten op de inkomstenbelastingen (S.W.I.B.) stelt niet alleen de eigenlijke verrichtingen welke de nijverheids-, handels- of landbouwexploitatie tot doel heeft, belastbaar, maar ook alle **vermeerderingen** van om het even welke in dit bedrijf gestoken activa. De aanwas van kapitaal wordt ook als een inkomen behandeld.

Hierdoor worden vooral bedoeld, de onroerende goederen (bedrijfsgebouwen en terreinen) en de bedrijfsuitrusting (machines, enz.) alsook de aandelenportefeuille. Deze aanduiding is niet limitatief maar geldt slechts als voorbeeld.

Deze activa zijn in de loop der jaren en tengevolge van de daling van de koopkracht van onze munt, fel in waarde gestegen.

Het uitdrukken van deze « meerwaarde » in rekeningen of investeringen, wordt reeds belastbaar gesteld door de wet, a fortiori het **verwezenlijken** van deze meerwaarden.

In de onderhavige wet is er alleen sprake van de **verwezenlijkte** meerwaarden.

Verwezenlijking kan geschieden door cessie (vooral verkoop), onteigening, opeising of vergoeding tengevolge van teistering.

Daar meerwaarden voortvloeiend uit teistering, onteigening en opeising, speciaal behandeld zijn in art. 27, § 2, der S.W.I.B., en onder zekere voorwaarden van investering, integraal vrijgesteld worden, zal de onderhavige wet zich bezig houden met de meerwaarden voortvloeiend uit cessie.

Hoe wordt een dergelijke meerwaarde bepaald ?

Men neemt de verkoopprijs, en trekt er de boekwaarde van af. De boekwaarde wordt bepaald door de investeringsprijs, vermindert met de gedane afschrijvingen. Indien het gebouw voor 1.000.000 F werd aangekocht, en voor 300.000 F werd afgeschreven, dan is de boekwaarde 700.000 F. Wordt dit gebouw verkocht voor 2.000.000 F, dan is de meerwaarde principieel 1.300.000 F. Evenwel is de bedrijfsbelasting geen belasting op het kapitaal maar op het inkomen en tracht de wet de meerwaarde voortvloeiend uit de muntdepreciatie, van belasting vrij te stellen. Deze bedoeling wordt gerealiseerd door coëfficiënten in

te voeren (art. 15, § 2, S.W.I.B.). Deze coëfficiënten verhogen naarmate de datum der belegging verder in het verleden teruggaat. Ingevolge art. 27, § 2bis, litt. a) wordt de te belasten meerwaarde dan bepaald als volgt. Van de verkoopprijs dient men het resultaat af te trekken van een vermenigvuldiging van de investeringsprijs door het coëfficiënt voorzien in art. 15, § 2. Dit resultaat dient men nog in te korten met de reeds gedane afschrijvingen. Voorbeeld : 1.000.000 F (investeringsprijs) \times 1,7 = 1.700.000 F. Van dit resultaat dient men 300.000 F reeds gedane afschrijvingen af te trekken. De belastbare meerwaarde : 2.000.000 — 1.400.000 = **600.000 F**.

Bij vergelijking met de meerwaarde welke boven als principieel belastbaar werd beschouwd, blijkt het, dat de **vrijgestelde** monetaire meerwaarde beloopt : 1.300.000 — 600.000 = **700.000 F**.

Deze monetaire meerwaarde wordt echter slechts vrijgesteld onder volgende voorwaarden omschreven in art. 27, § 2bis.

1. Dat de belastingplichtige een regelmatige boekhouding voert.
2. Dat de belastingvrijdom genietende meerwaarden het voorwerp niet uitmaken van enigerlei verdeling, uitkering of opneming, en niet tot grondslag dienen van de berekening van de jaarlijkse dotatie van de wettelijke reserve, of van welkdanige beloningen of toekenningen. De termen « verdeling » en « uitkering » betreffen de rechtspersoon, de term « opneming » de eenmanszaak.
3. Dat geen terugbetaling van kapitaal plaats grijpt.

Dit laatste betreft de vennootschappen (rechtspersonen).

Deze vrijstelling geldt niet alleen de monetaire meerwaarden verwezenlijkt op bedrijfsgebouwen en bedrijfsoutillering, maar ook de aandelenportefeuilles. Deze participaties en aandelen dienen echter meer dan vijf jaar vóór de realisatie, in het patrimonium van de onderneming te zijn opgenomen.

Zodoende wordt de monetaire meerwaarde vrijgesteld en blijft de substantie van het kapitaal gevrijwaard.

Deze coëfficiënten komen echter niet volledig met de muntdepreciatie overeen. Ze worden trouwens niet bijgehouden en slechts bij grote tussenpozen door een wet gewijzigd. Thans ziet men in waarom de belas-

tingplichtigen bevreesd waren om deze meerwaarde te realizeren. De progressieve aanslagvoeten zouden een te groot deel van de beschikbaar gekomen gelden opslorpen. Aldus werd de verouderde outillering niet tijdig vernieuwd en in elk geval niet tijdig verkocht. Belangrijke kapitalen bleven geblokkeerd in de portefeuilles van de financiële groepen en holdings.

WELKE MEERWAARDEN STELT DE ONDERHAVIGE WET VRIJ?

Het gaat om de verwezenlijkte meerwaarden, op bedrijfsimmobiliën en uitrusting, alsook op participaties en aandelenportefeuilles, en wel in zoverre ze normaal belastbaar zouden zijn. Deze laatsten dienen echter zoals gezegd, vijf jaar in de portefeuille te zijn geweest.

De monetaire meerwaarde valt dus buiten deze wet, daar ze door de gewone wet vrijgesteld wordt. Men moet inderdaad geen rekening houden met de belastingplichtigen die het voordeel van art. 27, § 2bis, litt. a) niet zouden kunnen inroepen, omdat ze geen regelmatige boekhouding voeren, daar de onderhavige wet zoals we verder zullen zien, als voorwaarde stelt het vertonen der drie voorwaarden boven genoemd (art. 27, § 2bis).

Het tijdsbestek binnen hetwelk de meerwaarden dienen gerealiseerd te zijn, loopt van het inkomstenjaar 1959 tot 1963, en als het gaat om belastingplichtigen die hun boekhouding afsluiten op een andere datum dan 31 december, de jaren die afgesloten worden in de jaren 1960 tot 1964.

IN WELKE MATE WORDEN DIE MEERWAARDEN VRIJGESTELD EN ONDER WELKE VOORWAARDEN

Men dient drie gevallen te onderscheiden.

- 1) De vrijstelling van vier vijfden.
- 2) Volledige vrijstelling.
- 3) Het totaal der meerwaarden tijdens het belastbaar tijdperk verwezenlijkt op participaties, waarden in portefeuille is hoger dan 25 miljoen frank.

1. - Vrijstelling van vier vijfden.

De normaal belastbare verwezenlijkte meerwaarden worden voor $\frac{4}{5}$ (te berekenen op de belastbare basis) vrijgesteld onder de volgende voorwaarden:

- a) dat de drie voorwaarden boven genoemd en opgenomen in art. 27, § 2bis, ver-

wezenlijkt zijn. Het gaat hier zoals boven gezegd om het houden van een regelmatige boekhouding, enz. ;

- b) dat hij door alle middelen van gemeen recht, de eed uitgezonderd, bewijst dat :
 - een som gelijk aan de **realisatieprijs**
 - dus niet alleen de belastbare meerwaarde maar de totale realisatieprijs — opnieuw werd belegd,
 - binnen een termijn die aanvangt zes maanden vóór het begin van het belastbaar tijdperk, tijdens hetwelk de meerwaarde verwezenlijkt werd, en eindigt twaalf maanden na het verstrijken van dit tijdperk ;
- c) in België of in Kongo of de mandaatgebieden ;
- d) de investering moet geschieden ofwel in bedrijfsimmobiliën of -uitrusting in het bedrijf van de belanghebbende belastingplichtige, ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of kapitaalsverhoging van een vennootschap die in de onder c) genoemde gebieden haar maatschappelijke zetel of haar voornaamste bestuursinrichting heeft.

Deze oprichting of kapitaalsverhoging moet tot doel hebben het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in dezelfde genoemde gebieden.

Dit is de voornaamste vrijstelling. Dit zou dus betekenen dat de 600.000 F belastbare meerwaarde in ons vorig voorbeeld, slechts voor 120.000 F zou belast worden op voorwaarde dat de 2.000.000 F (verkoopprijs) belegd wordt onder de genoemde voorwaarden.

2. - Bijkomende vrijstelling van het overige $\frac{1}{5}$.

Om de volledige vrijstelling van de normaal belastbare meerwaarden te bekomen, dienen de vorige voorwaarden vervuld te zijn, buiten deze vermeld onder littera's c) en d). Inderdaad de belegging moet een bijzonder verband hebben met de **regionale economische politiek**.

In volgende drie gevallen wordt het laatste vijfde vrijgesteld.

- a) Als de belegging wordt gedaan in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting in de **ontwikkelingsgewesten** bedoeld bij de wet tot invoering van bijzondere maatregelen tot bestrijding van de economische en sociale moeilijkheden in som-

mige gewesten (zie wet van 18 juli 1959) ;

- b) ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalsverhoging van een vennootschap met maatschappelijke zetel of voornaamste bestuursinrichting in België, en waarvan de oprichting of de kapitaalsverhoging tot doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in bovenbedoelde **ontwikkelingsgebieden** ;
- c) ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een bij de wet te bepalen nationale investeringsmaatschappij of van regionale investeringsmaatschappijen met het oog op de toepassing van deze wet die door de Koning werden erkend.

3. - Het totaal der meerwaarden tijdens het belastbaar tijdperk verwezenlijkt op participaties en waarden in portefeuille, is hoger dan 25 miljoen frank.

Hier wordt een speciaal geval bedoeld.

Praktisch zijn het maar de holdings die zich in dit geval kunnen bevinden.

Hoe wordt dit geval omschreven ?

Wat betekent het totaal der meerwaarden ? Dit betekent vooreerst dat de realisaties der meerwaarden gedurende het dienstjaar niet afzonderlijk worden beschouwd, maar dat alle realisaties over het ganse dienstjaar gedaan, samen worden geteld om het totaal te vormen.

Blijkens het verslag van de Senaatskommissie voor financiën (Parl. Doc. Senaat nr. 303), zou dit bovendien betekenen, dat men de « monetaire meerwaarde » en de excedentaire belastbare meerwaarde zou moeten samen tellen om het genoemd totaal te bereiken. Om dit totaal te berekenen zou men dus geen toepassing mogen maken van art. 27, § 2bis, litt. a), voor zover men de investeringsprijs mag vermenigvuldigen met een coëfficiënt bepaald in art. 15, § 2. De meerwaarde hier bedoeld zou dus in het boven genoemd voorbeeld zijn : **1.300.000 F** d.w.z. $2.000.000 - (1.000.000 - 300.000)$ ofwel wat hetzelfde is 700.000 (monetaire meerwaarde) + 600.000 F excedentaire en normaal belastbare meerwaarde.

Als deze « totale meerwaarde », verwezenlijkt op de realisatie van participaties en waarden in portefeuille, hoger is dan 25 miljoen frank, wat gebeurt er dan ?

Wanneer deze « totale meerwaarde » niet

volledig in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting geschiedt, dan wordt bovendien geëist, dat om de vrijstelling genoemd onder 1 en 2 te behouden, voldaan wordt aan een **bijkomende voorwaarde**. De gewone voorwaarden boven onder 1 en 2 aangestipt blijven dus gelden.

Deze bijkomende voorwaarde is : dat $1/5$ van bovengenoemde totale meerwaarde belegd wordt :

- a) hetzij in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een vennootschap met maatschappelijke zetel of voornaamste bestuursinrichting in België en waarvan de oprichting of kapitaalverhoging tot doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in de boven bedoelde **ontwikkelingsgewesten** ;
- b) of in de door de Koning bepaalde gewesten met structurele werkloosheid ;
- c) of van nieuwe fabrikaties, aldus beschouwd wanneer ze nog niet in het land bestaan of de binnenlandse consumptie ten belope van minder dan 30 % bevredigen ;
- d) hetzij in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een bij de wet te bepalen nationale investeringsmaatschappij of van regionale investeringsmaatschappijen die met het oog op de toepassing van deze wet door de Koning werden erkend.

Het is dus slechts wanneer die « totale meerwaarde » niet volledig belegd wordt in bedrijfsimmobiliën en -uitrusting, dus in zijn eigen onderneming, dat die bijkomende voorwaarde moet vervuld worden.

Hoe doet zich dan de toestand voor ?

Onder welke voorwaarden worden de $4/5$ vrijgesteld ?

Eerste hypothese : de « totale meerwaarden » worden volledig belegd in de eigen bedrijfsimmobiliën en -uitrusting.

Alle voorwaarden voorzien onder 1 moeten vervuld zijn.

De belastingplichtige zal echter het saldo van de realisatieprijs, d.i. de verkoopprijs der aandelen min de totale meerwaarde, nog moeten beleggen, ofwel in eigen bedrijfsimmobiliën of -uitrusting, ofwel in aandelen van een vennootschap zoals boven onder 1) littera d) omschreven.

De speciale bijkomende voorwaarde valt dus weg.

IN UW EIGEN BELANG:

VOOR AL UW BANKVERRICHTINGEN
VOOR DE FINANCIERING

bij aankoop of verkoop van

- Autovoertuigen (personen-, vracht- en bestelwagens, autobussen en traktors).
- Moto's en scooters.
- Landbouw- en industrieel materieel.
- Diverse apparaten en televisieposten.

Bank van Brussel

N.V.

GROTE MARKT 50 - KORTRIJK

*Raadpleeg haar Reisbureau
voor reizen in de vreemde.*

*Wissel aan
de hoogste koers.*

Tweede hypothese: de belanghebbende belegt de totale meerwaarde niet volledig in zijn bedrijfsimmobilien en -uitrusting.

In dit geval wordt de bijkomende voorwaarde toepasselijk, en zal hij 1/5 van die « totale meerwaarden » moeten beleggen in een der vier beleggingsmogelijkheden boven aangeduid.

In elk geval moet de **volledige realisatieprijs** herbelegd worden. Het is duidelijk dat een investering in een der vier genoemde beleggingsmogelijkheden der bijkomende voorwaarde, onder de omschrijving valt van littera d) (vier voorwaarden) voor de vrijstelling van 4/5 (cijfer 1). De bijkomende voorwaarde eist meer begrensde belegging dan de algemene voorwaarden strekkende tot vrijstelling der 4/5. Het is een meer beperkte omschrijving der beleggingsmogelijkheden.

Onder welke voorwaarden wordt het overige 1/5 vrijgesteld?

Eerste hypothese: de totale meerwaarde wordt volledig belegd in de eigen bedrijfsimmobilien of -uitrusting.

Opdat het vorige 1/5 zou vrijgesteld worden moeten alle voorwaarden vermeld onder 1) vervuld zijn, behalve wat c) en d) betreft. Deze bedrijfsimmobilien en -uitrusting moeten gelegen zijn in de ontwikkelingsgebieden.

Er mag daarenboven niet uit het oog verloren worden dat het saldo van de realisatieprijs, geïnvesteerd moet worden, ofwel in bedrijfsimmobilien en -uitrusting, ofwel in aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een vennootschap zoals omschreven onder 2), en allebei in de ontwikkelingsgebieden gelegen, ofwel in de nationale investeringsmaatschappij of regionale investeringsmaatschappijen boven omschreven littera c).

Tweede hypothese: de totale meerwaarde wordt niet belegd in bedrijfsimmobilien en -uitrusting.

In dit geval wordt de bijkomende voorwaarde toepasselijk. Een vijfde van deze totale meerwaarde moet dan geïnvesteerd worden in een der vier beleggingsmogelijkheden boven omschreven.

Maar volgens de voorwaarden onder 2) opgesomd moet de volledige realizatieprijs geïnvesteerd worden ofwel in bedrijfsimmobilien en -uitrusting gelegen in de ontwikkelingsgebieden, ofwel in aandelen van maatschappijen zoals boven onder 2) littera b) omschreven en ook gelegen in de ontwikkelingsgebieden, ofwel de nationale investeringsmaatschappij of regionale investeringsmaatschappijen.

Bij vergelijking met de beleggingsmogelijkheden omschreven in de bijkomende voorwaarde, blijkt het dat er twee beleggingsmogelijkheden zijn in beide gevallen, met name de aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een vennootschap met maatschappelijke zetel of voornaamste bestuursinrichting in België en waarvan de oprichting of de kapitaalverhoging ten doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in de ontwikkelingsgebieden, en vervolgens de aandelen onderschreven bij de oprichting of de kapitaalverhoging van een nationale investeringsmaatschappij of van regionale investeringsmaatschappijen die met het doel op de toepassing van deze wet door de Koning worden erkend.

De andere twee mogelijkheden, met name investering in aandelen van een maatschappij, welke tot doel heeft een nieuwe fabricatie zoals boven omschreven is, of welke tot doel heeft het tot stand brengen of de uitbreiding van nijverheids-, landbouw- of handelsactiviteiten in de gewesten met structurele werkloosheid, komen slechts voor in de bijkomende voorwaarde onder 3).

Wanneer het 1/5 van de totale meerwaarde belegd wordt in de twee eerstgenoemde beleggingsmogelijkheden, dan is het duidelijk dat ook het resterende 1/5 van de belastbare meerwaarde vrijgesteld wordt. De overige 4/5 van de totale meerwaarde en het saldo van de realizatieprijs mogen dan belegd worden in eigen bedrijfsimmobilien en -uitrusting, of in de andere twee beleggingsmogelijkheden genoemd onder 2).

Maar wat gebeurt er als het 1/5 van de totale meerwaarde belegd wordt in de twee laatstgenoemde beleggingsmogelijkheden? (gebieden met structurele werkloosheid en nieuwe fabricatie)

Deze twee beleggingsmogelijkheden worden niet voorzien onder 2) welke de voorwaarden strekkende tot vrijstelling van het overige 1/5 omschrijft.

Aldus zou deze vrijstelling niet verworven zijn, wel deze van de 4/5.

De wetgever schijnt echter deze laatste moeilijkheid niet te hebben gezien.

WANNEER DE BELEGGING IN AANDELEN GESCHIEDT, HOE LANG DIENEN DIE AANDELEN IN HET PATRIMONIUM DER ONDERNEMING TE BLIJVEN?

De wet heeft in art. 2, § 4, speciaal deze kwestie moeten regelen, omdat anders het beoogd doel kon omzeild worden. Men kon immers eenvoudig aandelen onderschrijven, en na een kortere of langere tijd verkopen, om opnieuw over zijn fondsen te beschikken die op een ander manier zouden belegd worden.

De wet bepaalt dat de onderschreven aandelen, waarvan sprake onder 1, 2 en 3, minstens vijf jaar in het patrimonium der onderneming moeten blijven, te rekenen vanaf de datum der belegging.

Deze termijn is nochtans niet vereist in geval van vereffening, opslorping of fusie, hetzij van de vennootschap die de aandelen onderschreven heeft, hetzij van de vennootschap waarvan de aandelen werden onderschreven.

Een gelijkaardige voorwaarde is niet weerhouden voor de belegging in bedrijfsimmobilien en -uitrusting.

OP WELK DIENSTJAAR WORDT DE VRIJSTELLING VAN 4/5 DER NORMAAL BELASTBARE MEER- WAARDE EN VAN HET OVERIGE 1/5 AANGEREKEND?

Onderscheid dient gemaakt tussen de vrijstelling van de 4/5 en deze van het overige 1/5.

De vrijstelling der 4/5 is steeds aangerekend op het jaar, binnen hetwelk de **meerwaarde** gerealiseerd wordt.

De bijkomende vrijstelling wordt aangerekend op de resultaten van het jaar gedurende hetwelk de **belegging werd gedaan**.

Indien echter de belegging werd gedaan zes maanden vóór het jaar gedurende hetwelk de meerwaarde werd gerealiseerd, dan wordt dit 1/5 ook aangerekend op het

jaar gedurende hetwelk de meerwaarde werd gerealiseerd. In dit geval wordt de vrijstelling van de 5/5 dus op hetzelfde jaar aangerekend.

OP WELKE DATUM WORDT DE BELEGGING GEACHT WERKELIJK GEDAAN TE ZIJN ?

De belegging wordt geacht gedaan te zijn op de datum waarop de belegde elementen werkelijk in het bezit van de onderneming zijn gekomen of het voorwerp hebben uitgemaakt van een tussen partijen volmaakte verkoop of aanneming.

Er kan weinig betwisting bestaan wanneer het gaat om het inschrijven van aandelen bij een kapitaalverhoging of bij de stichting van een vennootschap.

De zaak is ingewikkelder wanneer het gaat om de aankoop van bedrijfsimmobiliën of bedrijfsuitrusting. Het kan gebeuren dat een machine binnen de termijn besteld werd, maar niet werd geleverd binnen die termijn. In de wet Liebaert van 1 juli 1954, moest de machine bedrijfsklaar ter beschikking staan van het bedrijf. Volgens de voorbereidende werken van de wet, mocht men deze vergissing niet meer begaan. Het produceren of leveren van sommige machines en bedrijfsuitrusting neemt in bepaalde gevallen, geruime tijd in beslag, bij zoverre dat de levering buiten de terzake toepasselijke termijn zou gebeuren.

Om dit te voorkomen wordt als datum der investering ook aanvaard de datum waarop het kontrakt van aankoop of van aanneming tot stand komt. Zoals gekend komt het kontrakt tot stand vanaf het ogenblik dat de wilsovereenstemming van beide partijen tot stand komt.

Quid wanneer het bedrijf zelf zijn machinerie of bedrijfsuitrusting produceert? In dit geval is van verkoop of aanneming geen sprake. Dan geldt het ogenblik waarop de belegde elementen werkelijk in het bezit van de onderneming zijn gekomen. Ze moeten dan **bedrijfsoutillering** uitmaken en niet verspreid liggen over de samenstellende delen.

VERLIES VAN HET VOORDEEL DER VRIJSTELLING

Art. 4 onderscheidt twee mogelijkheden. In de eerste paragraaf wordt het geval behandeld, dat de voorwaarden voorzien bij

art. 27, § 2bis niet meer zouden vervuld zijn. Zoals boven gezegd, gaat het hier om het houden van een regelmatige boekhouding, de niet-verdeling, uitkering, voorafnemings- en niet-terugbetaling van kapitaal.

Op het ogenblik van de aanrekening van de vrijstelling, vergewist de taxerende ambtenaar zich er van, of deze voorwaarden al dan niet vervuld zijn. Zijn ze vervuld dan wordt de vrijstelling voor het desbetreffende jaar toegestaan. Zijn ze niet vervuld, dan wordt de vrijstelling niet toegestaan.

Deze laatste eventualiteit wordt patent niet door onderhavige tekst behandeld.

Alleen maar voor het geval dat **later**, een van deze voorwaarden niet meer vervuld wordt, is de tekst toepasselijk.

De belastingplichtige houdt b.v. na een vijftal jaren geen regelmatige boekhouding meer. In dit geval wordt die **onder voorwaarde** vrijgestelde meerwaarde, weer belastbaar.

Voor welk jaar? Voor het jaar dat de genoemde voorwaarden **niet meer** vervuld werden.

In zijn tweede alinea behandelt art. 4, het geval dat de voorwaarden omtrent de belegging niet vervuld zouden zijn.

De voorwaarden werden boven beschreven en kunnen als volgt geresumeerd:

- belegging binnen een bepaald tijdperk, met name te rekenen zes maanden vóór het jaar gedurende hetwelk de meerwaarde gerealiseerd werd, tot 12 maanden na dit jaar,
- belegging in bedrijfsimmobiliën en aandelen zoals boven gedetailleerd,
- zo het gaat om belegging in aandelen, dienen deze in algemene regel 5 jaar behouden te worden.

In dit verband dient onderscheid gemaakt tussen de vrijstelling van 4/5 en deze van het overige 1/5.

Zoals boven uiteengezet, wordt de vrijstelling van 4/5 aangerekend voor het jaar dat de meerwaarde gerealiseerd werd. Evenwel kan de belegging nog geschieden binnen de 12 maanden die volgen op het jaar, gedurende hetwelk de meerwaarde werd gerealiseerd.

De wet kent dus onmiddellijk dit voordeel

toe, zonder dat nagegaan wordt of de belegging werkelijk geschied is.

Na het verlopen van de 12 maanden volgend op het jaar gedurende hetwelk de meerwaarden werden gerealiseerd, wordt dan onderzocht of de belegging is geschied, en dit onder voorwaarden en vormen bij de wet voorzien.

Indien dit onderzoek negatief uitvalt dan wordt de vrijstelling van 4/5 omgezet in een winst van hetzelfde bedrag en wordt deze winst gevoegd bij de winsten van het jaar gedurende hetwelk de termijn van investering verliep.

De wet aanziet dus de vrijstelling als verworven voor het jaar dat de meerwaarde werd gerealiseerd, maar voor het jaar daarop volgend, kan een winst van dezelfde grootte bij de winst gevoegd worden van dit jaar.

Het eenvoudig realiseren van meerwaarden gedurende de jaren 1959 tot 1963 samen met de bijzondere aangifte in dit verband, lijkt een voldoende voorwaarde om voorlopig de vrijstelling van 4/5 toe te kennen.

De bijvoeging van de eerst vrijgestelde meerwaarde kan ook nog later gebeuren, met name in het jaar dat de aandelen welke vijf jaar moesten behouden worden, vóór het eindigen van deze termijn verkocht worden.

Wat betreft de aanvullende vrijstelling van het overige 1/5 doet de zaak zich anders voor.

Het voordeel wordt slechts toegekend voor het jaar dat de belegging geschiedde. De vrijstelling geschiedt dus achteraf. Ook in het geval dat de belegging geschiedde in de zes maanden het jaar van de realisering der meerwaarden voorafgaand, geschiedt de vrijstelling achteraf, met name voor het jaar gedurende hetwelk die meerwaarde werd gerealiseerd.

Men zal dus niet meer achteraf de eerst vrijgestelde meerwaarde moeten bij de winst voegen. Evenwel blijft nog altijd de mogelijkheid dat de belegging in aandelen vóór het verloop der vijf jaar wordt van de hand gedaan. Hier is toch nog een bijvoeging a posteriori mogelijk, en wel voor het jaar dat de voorwaarde niet meer werd in acht genomen.

BIJZONDERE SANKTIE : INTREST

De laatste alinea van art. 4 houdt een belangrijke sanktie in.

Men kan zich indenken dat belastingplichtigen, die niet van zins zijn de beleggingen te doen zoals voorgeschreven, toch willen profiteren van de 4/5 vrijstelling voor het jaar dat de meerwaarde gerealiseerd werd.

Achteraf wordt dit wel bijgevoegd, maar voor en gedurende minstens één jaar of langer moet hij toch minder belastingen betalen.

Genoemd laatste alinea bepaalt, dat in geval van bijvoeging achteraf, van de eerst vrijgestelde meerwaarde, een intrest zal gerekend worden op de Bedrijfsbelasting en Aanvullende Personele Belasting die proportioneel verband houdt met de meerwaarden of gedeelten ervan die achteraf belast worden.

Hoe zal dit proportioneel bedrag berekend worden?

Men zou dit bedrag kunnen berekenen met de regel van drie. Dan heeft men een evenredige aanrekening. Men kan echter ook eerst berekenen hoeveel de Bedrijfsbelasting en de A.P.B. bedraagt, zonder toevoeging van de vroeger vrijgestelde meerwaarde en dan de B.B. en A.P.B. berekenen na toevoeging van deze meerwaarde.

Het verschil zou dan het bedrag zijn waarop de intrest moet berekend worden.

Deze intrest bedraagt voor het ogenblik 7,2 % per jaar of 0,6 % per maand. De termijn begint te lopen vanaf de eerste januari van het jaar dat zijn naam geeft aan het aanslagdienstjaar waarvoor de vrijstelling werd verleend.

Dit betekent, dat zo de meerwaarde verwezenlijkt werd in 1960, de vrijstelling voor dit jaar wordt toegekend, en het desbetreffend dienstjaar 1961 is, welke aanvangt per 1 januari 1961. De intrest wordt dus berekend vanaf 1 januari 1961, dit is het begin van het dienstjaar dat steeds volgt op het inkomstenjaar.

Op te merken is echter, dat deze intrest slechts werd voorzien voor de gevallen voorzien onder paragraaf 2 van artikel 4.

Zo er dus een toevoeging van vroeger vrijgestelde meerwaarden geschiedt, wegens het niet meer vervullen van de voorwaarden opgenomen onder art. 27, 2bis, dan wordt er geen intrest aangerekend. Dit geval werd behandeld boven toen de eerste paragraaf ter sprake kwam.

GELDT DE VRIJSTELLING DE BEDRIJFSBELASTING ALLEEN

De vrijstelling geldt niet alleen de Bedrijfsbelasting, maar ook de Aanvullende Personele Belasting.

Op te merken is dat de rechtspersoon niet belast wordt in de A.P.B.

In geval van toevoeging achteraf van de eerst vrijgestelde meerwaarde, wordt ook een supplement in de A.P.B. gevestigd.

De aanrekening van intresten zopas uiteengezet is ook van toepassing inzake A.P.B.

BELEGGINGEN GEDAAN VOOR 1 JULI 1959

Deze worden uit het toepassingsveld van de wet gesloten door artikel 6.

BIJZONDERE AANGIFTE

Art. 7 luidt als volgt :

« De belastingplichtigen die wensen te genieten van de bij deze wet bepaalde regeling, doen een bijzondere aangifte op een door het Bestuur van de directe belastingen daartoe bestemd formulier : a) van de verwezenlijkte prijs van de gerealiseerde activa ; b) van de verwezenlijkte meerwaarden ; c) van de verrichte wederbeleggingen volgens hun aard. Deze aangiften geschieden vóór 31 juli, voor de verrichtingen van het eerste semester van het lopend kalenderjaar, en vóór 31 januari voor de verrichtingen van het tweede semester van het voorafgaand kalenderjaar.

BIJZONDERE BEPALING IN VERBAND MET HET REALIZEREN VAN PARTICIPATIES OF WAARDEN IN PORTEFEUILLE DIE OVERGENOMEN WERDEN

Opdat onderhavige meerwaarde zou kunnen vrijgesteld worden, moeten de participaties en aandelen **vijf jaar** in het bezit gebleven zijn van belanghebbende.

Dit is trouwens de voorwaarde weerhouden in art. 27, § 2bis, litt. a), alinea 2 (art. 8 wet 8 maart 1951).

Deze tekst laat met name de vrijstelling toe van de monetaire meerwaarde onder de gewone drie voorwaarden van art. 27, § 2bis.

Welnu de moeilijkheid zit nu hierin.

De wet van 24 november 1953, aangevuld door deze van 29 december 1955, liet onder zeer voordelige voorwaarden de opslorping, de fusie of de inbreng toe van vennootschappen of activiteitstakken. Nu stelt zich de vraag of het tijdstip der fusie, enz., het vertrekpunt uitmaakt van de termijn der vijf jaren gedurende dewelke de aandelen of participaties in de portefeuille aanwezig moesten zijn ? Zo ja, dan riskeren sommige vennootschappen ontstaan uit fusie of vennootschappen die andere hebben opgeslorpt, of die bedrijfstakken hadden overgenomen, geen beroep te kunnen doen op de voordelen van deze wet, omdat de aandelen geen vijf jaar in het bezit waren der opslorpende of uit fusie ontstane vennootschap.

In dit geval wordt als vertrekpunt der vijf jaar aangenomen, het ogenblik waarop de opgeslorpte of gefusioneerde vennootschap of inbrengende vennootschap in het bezit kwam van deze aandelen.

Het wekt wel enige verwondering dat deze tekst alleen rekening houdt met de fusie, opslorping of inbreng, verwezenlijkt ingevolge de wetten van 24 november 1953 en 29 december 1955.

HET UITBRENGEN VAN VERSLAG DOOR DE MINISTER VAN FINANCIËN

De Minister van Financiën brengt semestrieel bij het Parlement verslag uit nopens de verrichtingen voorwerp van onderhavige wet, aan de hand van de bijzondere aangiften bedoeld in artikel 7.

Zo luidt artikel 8.

Art. 7 en 8 werden ingelast ingevolge amendementen van de Heer De Saeger. Men weet dat kamerlid De Saeger enige twijfel koesterde over het « nuttig en zuiver effect » van deze wet. Om de Parlementsleden de evolutie te laten volgen, werden deze artikelen ingelast. Misschien kan ter gelegener tijd en zo nodig nog ingegrepen worden.

Het doel van deze bespreking, is het belang van onderhavige wet voor de betrokken industriëlen, ambachtslui en handelaars onder ogen te brengen. Het is te hopen dat ook in West-Vlaanderen een veelvuldig gebruik van deze wettelijke voordelen zou worden gemaakt.